

KOSTNICKÉ JISKRY

Evangelický týdeník

33/2009

16. prosince 2009

ročník 94

cena: 10 Kč

Příští číslo vyjde
13. ledna

Z obsahu

- * Den otevřených kostelů
- * Národní týden manželství
- * Nafukovací láska

Poselství ke 4. neděli adventní

RADUJTE SE V PÁNU

Radujte se a důvěřujte Pánu, radujte se zas znovu... Myslete na brzký Kristův návrat! Ničím se příliš netrapte, všechno svěťte v modlitbě Bohu: své prosby i díky za jejich vyslyšení. Uvidíte, že vás Bůh naplní klidem, jaký si nedovedete

ani představit. Stačí jen důvěřovat Ježíši Kristu.

Filipským 4,4-7

(překlad Slovo na cestu)

Výzva k radosti zní až moc jedno-duše, když všichni zažíváme tolik stresů a problémů. Jak se mohu radovat, když nevím, kde mi hlava stojí! Výzva k radosti v našem textu je již jejím opakováním. Poprvé zazní v kap. 3: *Radujte se v Pánu!* Obě kapitoly tvoří celek uvedený slůvkem: *na závěr* (řecky *to loipon*). Představme si to jako P.S. v dopise (ve 4,8 najdeme i P.P.S.). Nejprve zápasí o to, aby Boží radost byla možná. To vrcholí výzvou: *Proto, moji milovaní a vytoužení bratři, moje radosti a koruno, takto stůjte v Pánu, milovaní.* (4,1) Sloužit v Duchu svatém (3,3), chlubit se jím a sebou (3,3), vše ostatní v životě zahodit (3,7-11), neustat v běhu za Božím povoláním (3,12-16), následovat dobré příklady (3,17-19), očekávat

Ježíše, který nás promění podle své slávy (3,20-21) – ano, stát v Pánu je třeba, abychom se mohli radovat v něm.

Teď Pavel opakuje svou výzvu: *Radujte se v Pánu vždycky!* Důraz leží na slůvku *vždycky*. Máme totiž životy plné starostí. Proto přikazuje: *Netrapte se!* To se snadno řekne, ale jak to udělat? Řešením je modlitba z hlubin duše, jakou se modlila Chana (1 S 1). Z Božího pokoje (4,7) se rodí radost, a ta se projevuje mírností (4,5).

Vánoce jsou vhodnou dobou pro objevování modlitby, která ustaranost nahradí pokojem a radostí. Radujme se v Pánu, který se nám narodil! Proto stůjme pevně v Pánu, pro kterého je radost důležitější než ustaranost.

Jan Valeš

ředitel Evangelikálního
teologického semináře,
kazatel CB

Jak čtu Václava Havla

Když jde o hodnocení významného člověka, dočtete se o něm, že byl jeden z nejvýznamnějších. Mám na mysli Václava Havla nikoli jako dramatika, ale jako filosofa, jenž svou moudrost vložil do úlohy nezávislého státníka, jenž život celého lidského společenství nejen vykládá, ale také přispívá podle svých možností k tomu, aby se svět měnil a byl lidštější. V tomto ohledu nevidím v dnešním světě vedle něho někoho druhého, kdo by se mu rovnal. Je nejvýznamnější.

Dnes, uprostřed listopadu 2009 mám před sebou Havlovu řeč na bruselském zasedání Evropského parlamentu k 20. výročí pádu komunismu v zemích střední a východní Evropy. Čtu a pochvaluji si, že konečně nastoupil po prezidentu Osvoboditeli T.G. Masarykovi nástupce, který pomáhá k vnitřní svobodě svých spoluobčanů připomínáním demokratických a humanistických ideálů, o nichž T.G.M. mluvil a jimi žil.

Tak jsme si Havla, my evangelici, vykládali po masarykovsku, ač on sám kráčí vlastní cestou, nicméně směřování jich obou je totožné. T.G. Masaryk vstoupil do křesťanské tradice, přijal ji v jejích základních člancích za svou a uznal i nezbytnost církve pro život víry v Krista. Havel odsunuje příslušnost k církvi až za příslušnoství „k rodině, obci, kraji a firmě“. Už tímto zařazením naznačuje, že jeho vztah ke křesťanské tradici je výběrový. Její institucionální, církevní podoba, která se zviditelňuje chozením do kostela, jej míjí. Svého boha uznává, ale neoslavuje

a nevzývá jej – pokud víme. Zbožnost přisuzuje druhým, ne sobě. Účast na životě Kristovy církve je prubovním kamenem víry, která mne spasí, tak nám bylo skrze církev zjeveno. Církev musela přijít, když bylo prvním křesťanům zjeveno, že „ženich nepřichází, prodělává“ (Mt 25,5).

Havel je filosof, to dal o sobě dobře vědět, dveře ke své 13. komnatě dosud neotevřel. To jistě neznamená, že filosof nemůže poznat pravdu tak, aby byl spasen. V Pavlově korintském sboru seděli i filosofové, bylo jich málo, ale byli a spolu s ostatními „obyčejnými“ lidmi, což tehdy byli otroci, poslouchali evangelium pravdy a milosti a zpívali k

chvále Boha Otce, Syna a Ducha svatého. Nevím, že by byl Havel otevřel dveře do takového shromáždění. V tom záleží všechna jeho neurčitost, s níž se vztahuje k židovské a křesťanské tradici. Nechce být křesťanem podle nějakého úzkého předpisu, místo církve si vyvolil občanskou společnost. Kvůli tomu jedinému jménu, jež církev světu představuje, nechce opustit všechny. Tak se odvažují vykládat jeho postoje, ale nejsem jeho autorizovaným mluvčím. Čtenář už to jistě pochopil a bude se snažit, aby si o Havlovi utvořil svůj názor – obrázek.

Ale pokračujeme. Havlovu necírkev-

Dokončení na str. 2

Vánoční a novoroční pozdrav Kostnické jednoty – Sdružení evangelických křesťanů o.p.s.

Hospodine, svými skutky působíš mi radost, plesám nad činy tvých rukou: Tvoje činy, Hospodine, jsou tak velkolepé, tvoje záměry jsou přehluboké!

Ž 92, 5-6

Na prahu sváteční doby vás chceme upřímně pozdravit a popřát vám radostný a pokojný vánoční čas, naplněný radostí z Boží lásky, a do nového roku vám vyprošujeme Boží blízkost a vedení na cestách, kterými půjdete.

S vděčností myslíme na vaši podporu, kterou jste v uplynulé době poskytovali Evangelickému týdeníku Kostnickým jiskrám i veškeré činnosti našeho sdružení. Děkujeme a prosíme, abyste i v nadcházejícím čase nám byli pomoci.

Těší nás, že Evangelický týdeník bude moci i s vaší pomocí vycházet také v příštím roce a autorům a přispěvatelům přejeme mnoho dobrých nápadů a čtenářům užitek a potěšení z článků, které budou uveřejněny.

S přáním všeho dobrého od Dárce dobrých darů

předsednictvo Kostnické jednoty

ZAOSTŘENO NA BLÍZKO

Slavíci, slavíci

Vzlety a pády rádi připomeneme. Úspěchy naše, pády těch druhých. Dekorovaný populární zpěvák byl prezidentem oceněn za zásluhy. V odůvodnění byly vyjmenovány. Sotva je lze, v jeho oboru, popřít. Stal se fenoménem naší pomalu míjející doby. Jak bylo popravdě zdůrazněno, stal se nám žijící legendou. Legendy mají své zákonitosti; vzniku i toho, jak se na nich pracuje. Leccos je retušováno, jiné zvýrazněno, či přibarveno. Děje se tak cílevědomým úsilím, jednak legendy vedou i svůj vlastní život. Všude ve světě a odevždy. Nekončí to ani pozemským životem jejich nositelů. Ten jejich „virtuální život“, řekli bychom dnes, pokračuje. To je naprosto normální. Ten „nános“ od reality, od konkrétní osoby, oddělit nelze. To už by legenda nebyla legendou.

Pokud nám jde o konkrétního člověka, nesmíme propadnout černobílému vidění. Právě to se nyní děje. Pokud jde o zpěvákovu osobu, je pro obdivovatele a kritiky buď jen krásný, nebo ošklivý. Geniální, nebo bezduchý. Zbabělý, nebo statečný. Světový, nebo provinční. Oslňující, nebo podbízivý. Portrétisté pak mají snadnou práci. A dále: bylo o něm vše podstatné již vypovězeno? Určitě ne. Pokud jde o jeho propady a zásluhy, jmenujme dva kardinální případy. Nejprve ten záporný. Zcela se na něj zapomnělo. „Hvězda padá vzhůru“. Tak se jmenoval ten film, nejhorší kaňka zpěvákovy profesionální činnosti. Film není vůbec reprízován, zapomněli naň pamětníci a snad i znalci. Tento opus je sklíčoví mnohem víc než údajná zpěvákova obscénní gestikulace. Jakýsi dlouhý nos na ty, co mu nepřejí prezidentovo vyznamenání. Byl to tento kluzký film, jakási daň režimu. Švanda Dudák sedmdesátých let opouští svou zem, aby v pekle drogového oděru poznal proradnost lákadel zfetovaného systému, který ničí čistou, bezelstnou českou duši. Mamonem a zlem, v koncentrované podobě proradného Západu. Nebohý Švanda se chová zhůvěřile, nakonec ovšem prohlédne. Vše má šťastný konec v návratu ztraceného synka domů, což nese autobiografické rysy představitele hlavní role. Co přebije tuto hrůzu? Jedno jediné eso: „Vánoce ve zlaté Praze“. Mezi vánočními deskami, které vyhledávalo širší, veřejné publikum, něco naprosto nevidaného. Vedle barokních vánočních zpěvů vydávaných pro vybranou klientelu na jedné straně a všelijakým dudlaj dudlaj typu „my se těšíme na ježíšká“ masového popu na straně druhé. Náhle noblesní vánoční deska, s řadou hluboce křesťanských textů. S jedním z nejlepších textů Tiché noci, nebo písní „Syn Boží se nám narodil, by hříšné nás vysvobodil“. Oproti ostatním vánočním „elpíčkům“ normalizačních let, včetně dotyčného zpěváka, to byl nejen dobrý marketingový tah. S ním bylo možno výborně uspět i v Německu, tom západním. Deska nesla evangelium víc než kterákoli jiná, ve sdělné podobě, pro širokou veřejnost. Lepší jak teologický traktát.

Když dva činí totéž, nebývá to totéž. Druhá oceněná zpěvkyně na Hradě, zpěvačka, pověděla, že když podepsala Antichartu, podnes toho hluboce lituje. A stydí se za

Dokončení na str. 2

to. A že nikdo nemůže tvrdit, že ji podepsal nevědomky, nebo náhodně, když mu ji přistrčili jako prezenční listinu. A v tom je její velikost. Každý z nás má bezesporu své klady i záporny. Třinácté komnaty, zásluhy i úsluhy, veřejné, či proklatě skryté hříchy, za něž se v lepším případě stydí. Někdo si jich dokonce není, co hůř, nechce být vědom. A sám si určuje i dává rozhršení, sám sobě je bůžkem, který se Boha nebojí a před lidmi se nestydí. Jistě, každému lze i ten sebečernější hřích odpustit. Musí však o to stát. V prvním z uvedených případů tomu tak, obávám se, není. Psáno pro christnet.cz a Evangelický týdeník.

Jan Kašper

Z církví doma i ve světě

Nový předseda Ekumenické rady církví

Valné shromáždění Ekumenické rady církví zvolilo ve čtvrtek 26. 11. 2009 na dvouleté funkční období nového předsedu ERC. Stal se jím synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml. Prvním místopředsedou je kazatel Církve bratrské Daniel Fajfr (vlevo) a druhým biskup Starokatolické církve Dušan Hejbal (vpravo).

Ivana Benešová

Bible vojenská?

Na knižní výstavce v našem sboru byla i Bible vázaná do vojenské maskáčoviny. Pěkná, elegantní, na zip a výborná řemeslná práce. Neodolal jsem se podívat,- ale příkázání "Nezabiješ" v ní pořád ještě bylo. Jen mi to připomnělo proměny světa. Můj kdysi přítel si protřpěl tři roky velmi ošklivého kriminálu za to, že odmítl nastoupit základní vojenskou službu, a to v době míru. Oficiální církevní podpory se nedočkal,- ale mnozí jej respektovali i obdivovali snad v celém průřezu církve. My dnes vnímáme žoldněřskou práci v zájmové cizině jako chvályhodnou samozřejmost. Která se má dále rozšiřovat. Církve sama ji přitom ochotně podporuje a hlásí se k ní.

Ovšem CÍRKEV - to je v této souvislosti kdo a co?

Ilja Herold, iherold@upcmail.cz

Přesídlení lidí

Přesídlení lidí ohrožených následkem klimatických změn bylo uvedeno jako hlavní starost církví na shromáždění zástupců z Asie a pacifických oblastí. Podle vědeckých odhadů může být v roce 2050 na 200 milionů lidí trvale vypuzeno ze svých domovů následkem klimatických změn včetně zvýšení hladiny oceánů, růstu záplav a změn povětří. Jihovýchodní Asie, malé Karibské a Pacifické ostrovy a velká pobřežní města patří mezi nejohroženější. Na setkání 2.-6.listopadu t.r. se 75 ekumenických zástupců v Chiang Mai v Thajsku zavázalo podporovat iniciativy církví v Oceánii a spolupracovat s nimi na plánech přesídlení, adaptace a reparací malých ostrovních států, které jsou bezprostředně ohroženy ekologickými a klimatickými změnami. (Ze Světové rady církví - WCC)

V síle pokrmu tohoto

(K celofrancouzskému sjezdu protestantů)

Přibližně 15 tisíc účastníků se sešlo ve Štrasburku na tří denním (víkendovém) celofrancouzském sjezdu protestantů (zakončeném slavnostní bohoslužbou v neděli 1. listopadu 2009). Prvotním účelem nově vytvořené francouzské obdoby německého tzv. Kirchentagu bylo „srdečné setkání“ protestantů, jinak rozptýlených po území celé Francie v různých denominacích. Druhé takové shromáždění se má konat roku 2013 v Lyonu nebo v Montpellier.

Podobně jako po oslavách 90. výročí založení Českobratrské církve evangelické se nepochybně také zde vyskytne otázka, zda by nebylo bývalo lepší prostředky „projedené“ při štrasburském sjezdu (jehož název bychom mohli volně přeložit jako „Protestanti oslavují“) věnovat na něco jiného. Mám za to, že se jedná, vyjádřeno oblíbeným rčením Václava Klause, o „otázku špatně položenou“, neboť:

- Štrasburské shromáždění evangelíků bylo z významné části financováno z veřejného sektoru (takové dotace bývají jednoúčelové, „účelově vázané“, nevyčerpané prostředky je třeba vrátit zpět do veřejného rozpočtu, přičemž si samozřejmě nelze diktovat, na co jiného se mají použít; veřejná dotace bývá rovněž podmíněna určitou úrovní samofinancování a objemem přímo úměrná k objemu samofinancování);
- Nejsou zcela namístě ani slova o „projedení“; účastníci takovýchto setkání bývají s to, řečeno biblicky, „v síle pokrmu tohoto“ dlouhodobě mnoho obětavého vykonat.

František Schilla

Jak čtu Václava Havla

Dokončení ze str. 1

nímu profilu nechť poslouží jeho výrok, že česká otázka je otázkou lidskou. Masarykovi byla otázkou náboženskou. Masaryk se přiznával k Ježíšovi. Havel se tomuto jménu vyhýbá. Raději mluví o křesťanství, z jehož jména se bohužel Ježíšovo jméno vytratilo. Stalo se tak vinou církve, která se posadila za bohatý stůl římského císařství a podílela se na jeho moci. Ježíš před bohatými a mocnými varoval. Tímto hanebným obchodem se církev neotevřela světu, jak si tu zradu většinová církev vykládá, ale otevřela dveře ovčince pro vlky, kteří se nechali polít vodou. To se neudálo pomalu, po zrníčku, jak si ve staré Jednotě představovali růst církve, ale po miliónech a potom i násilím. A toto vnější znamení vody – křest – dal jméno tomu obrovskému přestupovému hnutí - křesťanství. Ježíšovo jméno zmizelo. My si všimneme, že Havel volá po tom, aby veliké evropské společenství představoval jeden člověk, jedno jméno – prezident jako srozumitelný, viditelný představitel, jediná lidská tvář. Ovšem i křesťanství bez ní

ztrácí na srozumitelnosti. Rozumíme svým katolickým bratřím, že svého papeže chtějí vidět, slyšet i dotknout se ho. Islám podobně, ale na vyšší úrovni představuje světu Boha v slovech jeho proroka Mohameda, člověka z masa a krve. Má to dobrý a aktuální význam, že Havel zahrnul islám mezi tradice, které spoluvytvářely život v Evropě. Ztrátou osobního jména Ježíše se křesťanství vystavilo nebezpečí, že se změní v náboženství bez pevných a jasných kontur, nebo se také stane snůškou mravních hodnot. Ty jsou přece ná-strojem filosofů, kteří vůdcovský princip a jméno nepotřebují. Václav Havel, ať to ví nebo neví, opisuje základní pojmy křesťanství: místo Boha raději mluví o věčnosti a nekonečnu, místo Božího království očekává lidštější nebo lidský svět, Boží soud, který posoudí spravedlivě vše, co se stalo a nemůže se odestát, básnický popisě jako letící světlo, které vše pamatuje. Tato neurčitost, která není příliš vzdálena neurčitosti, která se někdy a někde ozývá z křesťanských kazatelen, nemobilizuje člověka, aby vstal a pohlédl pevným zrakem do bu-

Noc otevřených kostelů

Noc otevřených kostelů je duchovní akce, která si za několik let svého konání získala pevné místo v kalendáři církevních akcí. Koná se na mnoha místech České republiky v různý čas církevního roku. V Praze, na popud Ekumenické rady církví v ČR, vždy na počátku Týdne modliteb za jednotu křesťanů. V roce 2010 to bude v pondělí 18. ledna. Hlavní myšlenkou této akce je otevřít kostely, synagogy a sbory lidem a uspořádat program v čase, který není pro život místního křesťanského společenství třeba úplně obvyklý. V rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů se také často konají společné ekumenické bohoslužby nebo biblické hodiny, což je jedna z variant, jak se zapojit do Noci otevřených kostelů.

Mnoho lidí, i v našich sborech, je v dnešní době velmi intenzivně zaměstnáno, a tak jim třeba mnohdy nezbývá tolik času být s ostatními bratry a sestrami ve společenství své církve tak, jak by chtěli. Také mnozí z těch, kteří do kostela o nedělích nenajdou cestu, právě třeba kvůli pracovním či rodinným povinnostem, by mohli být osloveni touto možností přijít do chrámů Páně ve večerních hodinách, ať už na ekumenické bohoslužby či za programem duchovním, kulturním, modlitebním. V roce 2010 bychom rádi, oproti minulým letům, pořádání Noci otev-

řených kostelů v rámci Týdne modliteb za jednotu křesťanů rozšířili i mimo Prahu. Ekumenická rada církví nebude organizovat konkrétní program v kostelích, jako tomu bylo v minulých letech (až na úvodní ekumenickou slavnost na počátku Týdne modliteb za jednotu křesťanů, které se zúčastní zástupci členských církví ERC). Naopak bychom rádi tímto dopisem motivovali vás, faráře, duchovní, kazatele, pastorační asistenty a další pracovníky církví k uspořádání vlastního, doslova na míru utvořeného programu pro váš sbor v místě vašeho působení. Může se jednat o ekumenickou bohosluž-

Vánoce

Vánoce jsou křesťanský svátek. Ale protože je slaví všichni, bez rozdílu vyznání, bylo by přesnější povědět, Vánoce mají křesťanský základ.

V něm můžeme nacházet smysl vánočních dárků. Křesťané věří, že Bůh nám dal ten největší možný dar. Sám přišel na tento svět. Stal se jedním z nás. To má mnoho důsledků a všechny je nelze nyní jmenovat. Dostali jsme od Boha dar. Ničím jsme si jej nezasloužili. Nedali jsme svou dokonalostí do pohybu žádný mechanismus, který by ten dar přinést musel.

Naše dárky druhým lidem jsou malou obdobou toho velkého daru. To znamená: Nedáváme je, protože se to má. Nedáváme je tomu, kdo si to zaslouží. Nedá-

Matka a dcera

Celkem neplánovitě sledováám na ČT 1 pořad Ester Janečkové Pošta pro Tebe. Sondy do lidských osudů a duší,- někdy plytké a exhibicionistické, někdy ale hodné dramatikova pera.

Ve středu 25.listopadu odložená dcera hledala a našla svou biologickou matku. Nešlo nalézt větší kontrast a větší zklamání... Matka až trestuhodně jednoduchá. Rodička šestnácti,- snad sedmnácti dětí, jejichž jména ani otce si pořádně nepamatovala. Až urážlivě zklamaná svou znovunalezenou dcerou, o které se domnívala, že to je syn.

Dcera, projevem i duchem mladá moderní dáma v kladném a hezkém smyslu toho slova, na kterou bych byl hrdý, kádyby byla mou vnučkou. Pro kterou trpké odhalování pravdy bylo nehraně těžkou zkouškou. S neodhadnutelným výsledkem a pokračováním. Sama moderátorka zdála se být průběhem pořadu zaskočena.

Přesto se k dramatu opakovaně vracím. Zdá se mi ukazovat, že to, co Romům někdy vyčítáme, není a nemusí být genetické, ale pouze společenské a tradiční. A tedy skokově překonatelné. A naopak, že jejich genetický fond může mít a zřejmě má skryté poklady, na které můžeme být jednou všichni hrdí.

doucnosti, jíž je Boží království. Nevím, jak jinak udržet náš svět v chodu, nevidíme-li světlo Božího království, které svítí na své břehy, abychom nezbloudili. A to je úkol církve, jejího kázání. Havel volá, abychom se věnovali tomu nejdůležitějšímu, aniž vzpomeneme Marii, sedící u Ježíšových nohou a naslouchající jeho slovu, zato vy-zve k používání zdravého rozumu, mravního minima a upozorní, že člověk zemře a že by měl pamatovat na potomstvo, což se našim politickým strůjčům nehodí moc do krámu. Pěkně řekne, že mravní řád přesahuje svět okamžitých prospěchů. Necháává jiným, vychovatelům, učitelům, politikům a jistě i farářům, aby důrazněji kultivovali naše evropanství a připomínali i vysvětlovali mravní řád života. Jeho slova jsou inspirativní pro všechny. I my je vítáme, i když víme, že Havel s námi nechodí a nesedá s námi v kostele. Pravda a láska zvítězí nad lží a nenávistí. To nepromluvila politická naivita, zablesklo se Boží království. Ať to někoho dráždí, nás to inspiruje.

Josef Veselý

bu, ekumenickou biblickou hodinu, modlitební setkání, koncert, evangelizační setkání apod. Sekretariát Ekumenické rady církví nabízí všem zájemcům, kteří se chtějí 18. ledna 2010 zapojit do Noci otevřených kostelů, své „know-how“ z minulých let, případně různé kontakty. Kontaktujte nás na emailech: info@ekumenickarada.cz nebo erc@ekumenickarada.cz. Děkujeme vám a těšíme se na spolupráci!

V Kristu, za ERC v ČR

Mgr. Sandra Zálabová,

vedoucí tajemnice

Ekumenické rady církví v ČR

váme je se syknutím, tak já ti ten dar dám, ale má mnohem větší hodnotu, než bys měl dostat. Nemůžeme dát jednomu dítěti dražší dárek, protože se chovalo lépe než jeho sourozenec. Dárky totiž dáváme z lásky, ne za zásluhy.

A také se smíme učit dary přijímat. Vděčně. Ani my na ně nemáme nárok. Přijímat je bez toho, že se chytne me za hlavu a vyjekneme, ale já jsem chtěl červenou bundu, ne modrou.

Požehnané Vánoce vám přeji.

Daniel Ženatý „Přeji pěkný den!“

vydal Kalich 2008

Dej mi poznat krásu tvé přítomnosti.

Všechno nepravé a nepravdivé odstraň ode mne. Aby mi na ničem nezáleželo více nežli na tobě a na tvém království.

Abych nebránil Pravdě, která ke mně chce přijít. Aby mohla jít dále.

Žít před tebou a tak s druhými.

Nejde o mne, jde o nás o všechny, proto otevři dveře své přítomnosti, prosím.

Jaroslav Pfann dlouholetý farář ve Sněžném

Na podzim uplynulo deset let od jeho úmrtí.

IH

Světlo svítí skrze mříže

To světlo v temnostech svítí, ale tmy ho neobsáhly. Hvězda nad Betlémem, nebeská záře a andělé na horách betlémských.

Milí přátelé, každý rok opakuji v těchto temných prostorách vězení: Jakkoli můžeme propadat skepsi, otrávenosti, pesimismu, smutku – a třeba právem, máme k tomu důvody – *temnota*. Noční hlídka; sám jsem to na vojně zažil. Tak kolem druhé ranní má člověk pocit, že už se ranního světla nedočká.*Temnota*. Situace se nám - mnozí to zažili – může jevit jako skoro beznadějná. Vítězství silných, vítězství mocných, vítězství lži – cizí i vlastní, osobní selhání a v nejhorším případě jakoby vítězství zla. Temnota.

A přesto nikdo nemůže popřít, že po každé noci, i po té nejdelší a nejtemnější, uprostřed které člověk opravdu přestává věřit, přijde ranní a denní světlo.

Někdy i doslova překvapí, když už člověk nevěřil.

Pokud nejsme úplní odpůrci alespoň nějaké víry, pokud jsme ochotni poslouchat Bibli, tam se vůbec nepodceňuje zlo a dokonce i církev zařadila za idylické Vánoce svátek 1. mučedníka Štěpána. V BIBLI PROSTĚ JE NABÍDKA NADĚJE, pozvání k dobrému s velkým Dé i k naději na radost a k všechny starosti převyšujícímu vnitřnímu klidu zvanému Pokoj. Celou Bibli se prolínají zmínky o světě a mohutná svědecktví o smyslu věřit poselství o Dobrém.

Jeden muž byl v době temna 16 let vězněn na Křivoklátě – a přesto napsal mnoho krásných nadějných písní: *„Předrahé spojení, s Bohem sjed-*

nocení, divné utěšení“...

Jde o to, jestli o nějaké světlo, světélko, paprsek – jestli o to stojíme. Já za sebe říkám, že pokud principiálně naději vyjádřenou světlem odmítáme, ochuzujeme se. Zároveň ovšem naprosto rozumím situacím, kdy po lidsku jakoby žádného východiska není.

Bible říká, že do temnot svítí světlo a tmy ho nemohou obsáhnout. Kdo můžeš pochopit, pochop, kdo můžeš věřit, věř, kdo jsi na tom jinak, je tu možnost se obrátit o pomoc k Původci světla. Milí přátelé, věřte, věřme, záleží hodně na nás, nakolik opravdu upřímně a poctivě to světlo do svého života vpustit chceme. **Ale tohle nesmí vyznít v žádném případě lacino.**

Nedávno jsem byl v jednom smutném domě, kde to na mne padalo, ač mne navštívený povzbuzoval; byl to domov důchodců, kde už navštívený čekal jen horší a horší a horší... K tomu další problémy, pár probdělých nocí, nebudu se šířit... a myslel jsem také na dva své známé. Jednomu se krátce před svatbou zabila dcera v autě a zůstaly jim jen ultrazvukové snímky nenarozených dvojčátek, a druhý známý neúmyslně způsobil a zavinil smrt člověka a trápí se.

A byl nádherný slunečný den a měl jsem na rozdíl od svých (vás) věžeňských klientů možnost chodit krásnou sluncem zalitou krajinou. A věřte, že jsem to zářící slunce a nádhernou oblohu prakticky nevnímál. Měl jsem možnost být s blízkým člověkem, který by mi jistě čel z Bible a modlil se, ale já na to neměl ani pomyšlení.

Pak dlouho nic

Povězme tma. *Temnota*.

Uplynul blíže neurčený čas. Měl jsem co dělat sám se sebou. Pak jsem si uvědomil, že oba ti známí mají ještě děti. Nevěděl jsem, jak na to, ale i kdybych já sám nebyl schopen sundat černé brýle odfiltrovávající z života světlost, **Světlo JE, ať chceme či ne.**

Jen ale nevěst žádné zbožné laciné řeči!

Ale přece jen jsem se pokusil ty dva zmíněné – podotýkám: naprosto nevěřící známé – nějak povzbudit. Poděkovali.

Nepovažoval jsem se za adresáta díky, pokoušel jsem se přetlumočit, že světlo přišlo a přichází i letos na svět a tma ho nemůže natrvalo a úplně obsáhnout. Prochází mřížemi i zdmi až k člověku, k srdci. Ovšem k přijetí je třeba velká pokora a velká síla i odvaha a důvěra.

Kde ji vzít? Už jsem to naznačoval. A záleží to také na nás. Sundat černé brýle uprostřed noci možná nemůže. Ale ráno? Víra a beznaděj spolu zápasí. I my se můžeme pokusit sebrat síly a bojovat. Nejsme na to sami!

Bojujte, bojujte dál! Nocí ať vás vede příslib jitra, vládou temna nenechte se zmást!

Třeba nás překvapí, co už jsme nečekali.

„Bylo tu pravé světlo, které osvěcuje každého člověka. To přicházelo do světa."

(Někteří účastníci věžeňské biblické souhlasně potěšeně přitakávali, někteří zdázněli, někteří jen prostě mlčeli.)

Daniel Pfann, vězeňský kaplan *(Adventní úvaha ve vězení, zkráceno)*

Mezi Gottem a Bohem

(Novodobé úpravy Ž 137:

od babylonského zajetí ke „klidu na práci“)

Víte, jaký je rozdíl mezi jedním rublem a jedním dolarem? Jeden dolar! – Dobový vtip lze v souvislosti s hostováním skupiny Boney M. v Praze aktualizovaně převést do oblasti nábožensko-kulturní: na rozdíl mezi písní z repertoáru Karla Gotta a Božím slovem.

„By the rivers of Babylon, there we sat down./ Ye-eah we wept, when we remembered Zion," zpívá skupina Boney M. zhruba tři desetiletí. Nepřipomíná vám to něco? Běží prakticky doslova (se zvukomalebným citoslovcem navíc) o začátek Žalmu 137: *„Při řekách babylónských, tam jsme sedávali,/ a plakávali, rozpomínajíce se na Sion."* Ano, nejznámější a dlouhodobě nejúspěšnější hit z repertoáru Boney M. není v podstatě ničím jiným než zhudebněným žalmem o krušných dobách babylonského zajetí!

Karel Gott ovšem v tuzemské tzv. coververzi (adaptaci, předělávce) nostalgicky opěvuje ztracený „klid a řád" (doplňme drobátko poťouchle: klid na práci): *„Tam, kde kdysi byl Babylon, je holá pláň. /A přichozím tam vítr písně hrává: / o tom, že tam byl Babylon a plodná stráň / a klid a řád. / A všude kolem tráva..."* Jaký to paradox! Jaká to absurdita!

Jistě, Mistr pouze interpretuje slova textaře. A Pavel Kopta, dodejme, vytvořil i texty, jež lze bez uzardění opakovat dodnes. Blábolivá, zmatená, rouhavá coververze hitu Rivers of Babylon k nim žel nepatří. Ta jen bezděčně dokládá pravdivost ústřední řečnické otázky žalmu (v podání Boney M. a podle kralického překladu): *„Now: How shall we sing the Lord’s song in a strange land? / Kterakž bychom měli zpívatí píseň Hospodinovu v zemi cizozemců?"* Za totality bývá radno se z oficiálně zadaných coververzí vyvléci...

Čas oponou trhnul. Přišel Gorbačov (co ho byl, jak se zpívá v jiné písni, „plnej Dlačačov") a coby novodobý Kýros II. ukončil babylónské zajetí středoevropských národů (zrušil tzv. Brežněvovu doktrínu). V tuzemských médiích lze svobodně zpívat cokoli – bláboly o babylónském „klidu na práci" i hluboce pravdivé žalmy o babylónském zajetí.

Co tedy dál s tou písničkou? Jaká česká slova k té chytlavé melodii napříště zvolit? To už zůstává, řekl bych, mezi Boney M., Karlem Gottem a Bohem...

František Schilla

mocné, pro všechny, kdo se o Vánocích nemají z čeho radovat, pro všechny, z nichž se, ke své lítosti, o Vánocích nemůžeme radovat my. Jan Křtitel měl pochopitelný lidský důvod pochybovat o Ježíšově mesiášství, a byl to důvod, který se tváří v tvář jeho kruté popravě mohl jen zvětšit. Proto odpovědi na jeho existenční otázku může být jen naděje, kterou máme též pro něj - v jeho lidském osudu. Ano, ten, který přišel, je zároveň tím, který „přijít má” – a *jiného* čekat nemáme. Jeho však

čekat a vyhlížet (a kvůli němu bdít) smíme – s nadějí na to, že není bolesti, která nebude ošetřena, že není slzy, která nebude setřena. I o tomto příchodu jsou Vánoce. Jak „se nezdál" ten maličký a bezmocný na neznámém místě uprostřed času! A přece „skrze něho a pro něho je všecko. On je Alfa i Omega, začátek i konec." **Vstaňme a pojdme mu vstříc svou střízlivostí a setrváním v jeho věcech.**

PM

Ave Maria II

„Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, ale svět ho nepoznal. Do svého vlastního přišel, ale vlastní jeho nepřijali ho.“

J 1,10.11

L 1,26–38
Mt 12,46–50
Koledy nonstop drnčí i v supermarketech. Lidé se dohodli, že sláva je Boží, ale jinak to Pán Bůh dal konečně z rukou. Snad ještě večerníček o Ježíškovi v jesličkách, ale nadílka a to ostatní je na nás, radujeme se, veselme se. Věřící sice pořád ještě si vedou svou o hledáčku mezi nebem a zemí těch, co se bez Boha neobejdou, sláva Páně je časně i věčně osvěcuje, aby se nezaběhli, ale my, co stojíme na zemi, sami si rozsvěcujeme, sami zhasínáme: obrazovky, displeje, pimprlátko na náměstích atd., sami ohňostrůjci slávozáří narozenin věčného dítěte, rozněžnělí mateřstvím a půvaby nemluvnátka: „Marie má dítě ...“ Snad tím rozhýbe naše kšefty, když babyboom jsme spláchli do kanálu. Marie má dítě, ale nás to nebere, víme, jak to skončí. V dubnu to pak už nejsou Vánoce. Poslyšte, ten, co ho pověsili doprostřed, či že je syn? K ránu snad trochu zdřímla. Maří Magdalská znenadání dveře zaclání: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili ...“ Hledí do tváří včerejších řemeslníků smrti. Odvlékají utýraného? Brání se mučivému zdání. Ten, co v zahradě sáhl po meči, vybíhá v nedbalkách a zčerstva se za ním zvedá Ježíšův nejmladší. Když žoldněří skončili svou práci a Josef z Ramathaim s učeným Nikodémem se ujali smutného průvodu nosičů mrtvého těla k zahradám, matka a syn osaměli s posledním jeho přáním a odkazem. Jako s posláním zpod strmících křížů doklopýtali k bráně stráží. Utrpení toho dne se jí slilo do sotva slyšitelného chroptění bez dechu: „Že-

no ...“ Snad i odtud, z mrákoty útrpné smrti, vyčetl jí z tváře poslední nechápavé „proč?“. „Synu, proč tolik bolesti?“ „...hle, syn tvůj!“ Tu noc i potom den velikého svátku ji zdržel v koutku mezi přáteli, než nabere sil k cestě domů do Galileje. Na spánek neměla pomyslení, a tak tiše vyprávěl o světle před očima své mysli; to že je to zvěstování, které má od něho. Jas království, do něhož se díval, když se modlil, nebo když jim přibližoval, co vidí, čemu že se podobá, a jak na to, aby i oni, natvrdlí a nechápaví, viděli. Nakonec vstal od stolu a myl jim nohy, aby pocho-pili, jak že to myslí, a zmínil se o hrubší špíně, nežli ta ukoptěných nohou. Četl v jejich srdcích a viděl, co se blíží. ON že se nesmí stát příčinou neshod a mstivé zášti. Až do konce mluvil o lásce a milování jako poznávacím znamení, až odejde, kam za ním nemůžeme. „Zase přijdu," říkal, „a vezmu vás k sobě.“ Chce, abychom byli s ním a hleděli na slávu, kterou mu Otec dal z lásky skutečnější, než je svět. Jan promlouval k nazaretské Marii o putování s Ježíšem, jak je měl před sebou, jak vystávalo a ožívalo ode dnů Křtitele a prvního nadšení od domu k domu. Mluvil tiše, ale když přivřela oči, nebo pak když jediný kahan při zdi dohořel, zdálo se jí, že to její nejstarší jako tovaryš rozmlouvá s tesařským mistrem nad dílem a v prstýnkách hoblin strouhaných pořízem hledá souvislosti odedáv-ného se včerejším a dnešním. Vesele se plete v tom, co by měl a co snad jedno po druhém zítra bude. „Dosti má den na svém trápení," zlehka šeptá ... „Hle, syn tvůj," vrací jí snad ten čas? Jan je „milost od Hospodina" – „JO-CHANAN", milost podivuhodné paměti: „Bůh tak miloval svět," opakuje z rozmluvy Mistra s učencem, „že dal svého Syna, aby kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život; život

věčný." Život? Řekl ten mrtvý?... A Magdalská se sklonila, poklekla k ní, chopila se jejích rukou, a jedna druhé se otevřely bolestí. Než se pustila za muži zpět k místům hrobovým, na okamžik si v slzách obou znovu našla cestu lítost. Nemá stání, dokud neopatří tělo toho, jehož obě tak milovaly. Otec dal Syna zachránce?... Kdo je matka má? A kdo jsou moji bratři? Komu že na kolena rodila pokorná služebnice Páně, Josefova Marie? Na klín které té Bohu zasnoubené na věčnost? Věrně milované nevěstě a manželce Hospodinově?... Ve znamení „Immanuel"? Syna, jehož východové jsou od starodávna, ode dnů věčných?... „Prostěradla zůstala, tělo není," Šimon rozhazuje rukama. „A roucho na místě hlavy ne svlečené. V zavinutí, jako by tělo odtud vystoupilo," potvrzuje Jan, čeho si prve všiml Petr. Do rozpačité bezradnosti vpa-dá jako u vytržení se světlem radosti v uplakaných očích Magdalena: Viděla Pána! Řekl: „Pověz bratřím mým: Vstupuji k Otcí svému a Otcí vašemu; k Bohu svému a Bohu vašemu." „Ale hlídači hrobu po městě šíří, že jsme ho vzali a pohřbili tajně, aby se zdálo, že z mrtvých vstal. Kaifášovi biřící se už po nás ptají ..." Ten strach je sehnal do houfu a navečer dveře dobře zavřeli a jeden přes druhého přidávali vzpomínky a z paměti jeho slova. Pojednou, jako samozřejmě podle toho, co slíbil, stál uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám. Ano, podívejte se, jsem to já." Spatřili hrozně rány, nevýslovnou cenu své radosti, ale znovu řekl: „Pokoj vám. Poslání nekončí, ale začíná. Přijměte Ducha svatého, poznávající a odklí-zejíce hříchy. Amen.“

*Epiphánias 2008,
v Luhu nad Morání s. j. h.*

Samuel Jan Hejzlar: Pojd’ a viz

občanské války, a tak i on se „zasloužil o stát". Nakonec se Češi se Slováky sešli v Evropské unii, takže konec dobrý – všechno dobré. Jedna věc potěší v letošním adventě nás všechny. Santa Claus je na ústupu (stejně jako už nemáme dědu Mráze) a vrací se nám náš starý dobrý Mikuláš. Obchodní řetězce prý vypozorovaly, že Claus spíše odrazuje kupující, než aby je přitahoval. Biskup Mikuláš, který putuje mezi andělem a čertem, je věrným obrazem naší lidské existence, která se musí rozhodovat mezi dobrem a zlem. Nemůžeme se jen tak zbavit čerta. I on tu má své poslání. Pohádky bez čerta by ztratily své kouzlo a svoje napětí. Nemusíme však, ba ani nemáme upisovat svou duši čertu. Neboť co je platno člověku, kdyby i celý svět získal, a své duši uškodil? (Mt 16,26). Přejeme Vám všem klidné prožití doby adventní bez zbytečných stresů a pokojné prožití svátků vánočních. Ať Vám pro samé dárky neunikne jejich poselství! A dožijeme-li se nového roku 2010, pak ať je to rok dobrý, andělě strážní ať nás chrání a zdraví ať nám slouží přiměřeně věku!

V Jilemnici v adventu L. P. 2009

Vaši Věra a Vlastimil Hajských

Inzerce

FS ČČE v PŘELOUČI NABÍZÍ k pronájmu velký byt 5 + KK (cca 140 m², v přízemí a mezipatře) ve farní budově (možné využití zahrady a garáže). Byt je vhodný pro větší rodinu. Uvítáme pozitivní vztah ke sboru a aktivní účast na sborovém životě. Blížíší informace na telefonu: 466 672 515 nebo 466 958 928.

č. 52

Naše recenze

**SÁZAVSKÝ DENÍK
JAN VONDRA A KOL., BRNO, 2009.**

Jednou z radostí života je setkání s něčím, co je plné života, naděje a nadšení. Takovéto setkání je lékem proti životní únavě, vyhoření a depresím. Otázkou však je :„Kde takovýto lék vzít?" Jednou odpovědí na tuto otázku je knížečka plná obrázků, osobních údajů a popisu aktivit Střediska biblických kursů Sázava. Když se v Praze řekne Sázava, myslí se tím obvykle údolí řeky plné přírodních krás a mladých lidí na výletě. Když se na Vysočině řekne Sázava, myslí se tím jedno z městeček, které je pro Vysočinu typické. A když se mezi evangelíky řeklo „Sázava", každý se zasníl vzpomínkou na středisko biblických kurzů vybudované a vedené členy brněnských evangelických sborů. A o něm je recenzovaná knížka. Kniha nazvaná „Sázavský deník" je ukázkou toho, co je možno vybudovat nadšením skupiny mladých lidí – Sdružením evangelické mládeže a členů brněnského pěveckého sboru, a to doslova na zelené louce uprostřed lesů, skal a strání. Z určitého hlediska je tato knížka velice pečlivě sestaveným dokumentem o tom, co bylo. Jinak viděno: je pohlednicí na křesťanskou aktivitu v oblasti sdružování a výchovy mladých lidí. Pro Pražáky a lidi z okolí je LTK – Letní tábor Komenského v Bělči u Třebehovic příkladem toho, co je možno nazvat křesťanskou výchovou mládeže v přírodě. Středisko biblických kursů Sázava bylo do určité míry obdobou LTK. Rozdíl byl však v tom, že Sázava vznikala a žila díky nadšení skupiny mladých členů církve, které podporovala neméně nadšená skupina mladých teologů. V Sázavském deníku je možno je vidět na fotografiích. Je možno i sledovat, co a jak dělali. Nejen to. Je možno je slyšet, když se dívají na Sázavu s odstupem let. Tato krásně vybavená knížka je k dostání v Kalichu nebo v brněnském I. a II. sboru ČČE.

Jaro Křivohlavý

Tip na vánoční procházku

**VÝSTAVA V CÍSAŘSKÉ KONÍRNĚ
PRAŽSKÉHO HRADU**
Od 16. 12. 2009 do 4. 4. 2010 bude vystaveno téměř 100 děl na výstavě „Umění české reformace". Českou reformací (cca 1380 – cca 1620) označujeme období českých dějin od husitství do Bílé Hory, v němž hrála velkou politickou i kulturní roli nekatolická vyznání a jejich představitelé. *Na výstavě si prohlédneme téměř 100 děl, která dokumentují kvalitu i šíři tvorby a vznikla zejména v sakrálním prostředí. Některá dosud slouží náboženským účelům. Výstava je prvním příspěvkem do diskuse o roli umění a uměleckých děl v širším kontextu křesťanských vyznání, která byla nucena najít společný modus vivendi přes zásadní rozdíly, jež je dělily.* Uvidíme řadu unikátních uměleckých

děl zapůjčených z církevních depozitářů i přímo z kostelů. Kromě toho zde také bude po omezenou dobu vystaveno několik exkluzivních iluminovaných rukopisů, například originál Jenského kodexu nebo dosud nevystavovaná Klauidiánova mapa Čech. Otevřeno: denně 10.00 – 18.00 h. **(mv)**

Pozvánka

Ekologická sekce České křesťanské akademie ve spolupráci s Mezinárodním ekumenickým společenstvím (IEF) se připojuje k lednovým modlitbám a zve na úterý 12. ledna 2010 od 18:00 do přízemí kláštera Emauzy (Praha 2, Vyšehradská 49) k Podvečeru modliteb za životní prostředí a náš vztah k němu. Kázáním poslouží PhDr. Zdeněk Vojtíšek.

jNe

VÁNOČNÍ DÁREK

**VĚNUJTE PŘEDPLATNÉ
EVANGELICKÉHO TÝDENÍKU –
KOSTNICKÝCH JISKER!!**

***Stačí na adresu redakce
(Ječná 19, 120 00 Praha 2)
nebo e-mailem
(et.kj@worldonline.cz)
napsat své jméno a adresu,
abychom mohli vyřídít platbu, a jméno a adresu obdarovaného, a my zařídíme, že od Nového roku 2010 bude vámi takto obdarovaný člověk dostávat poštou tento týdeník!***

EVANGELICKÝ TÝDENÍK - KOSTNICKÉ JISKRY
Vydává Kostnická jednota
Redakce a administrace v Praze 2, Ječná 19, PSČ 120 00, tel.: 224 919 607, e-mail: ET.KJ@worldonline.cz
www.evangelickytydenik.cz
Řídí redakční rada.
Redaktor: Ladislav Mečkovský
Uveřejněné příspěvky nemusí vždy vyjadřovat stanoviska vydavatelů.
Nevyžádané materiály redakce nevrací, ani neuschovává.
Celoroční předplatné 440 Kč, jednotlivé číslo 10 Kč. Č.ú.: 228961190/0300
Tiskne Grafotechna
Distribuci provádí společnost *Mediaservis s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské nám. 12D, 659 51 Brno. Příjem objednávek tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: zakaznickecentrum@media-servis.cz, příjem reklamací: 800 800 890.
*A.L.L.Production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234092851
Registrační číslo MK ČR: E 365
ISSN 0139-505X

Důležité oznámení všem čtenářům, zvl. předplatitelům

S koncem roku 2009 končí platnost našeho starého č. ú.: 1932069379/0800.

Veškeré platby tedy posílejte na č. nové 228961 190/0300.

Děkujeme.

Redakce a administrace